

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Mostě ze dne 16. února 1921, pokud jím byl obžalovaný pro přečin podle § 13 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. odsouzen podle téhož zákonného místa s použitím §u 266 tr. zák. k trestu vězení na dva dny, jež mu bylo přeměněno podle § 261 tr. zák. v pokutu 100 K a k další pokutě 100 K, v případě nedobytnosti ke čtyřdennímu vězení, zrušil napadený rozsudek a odsoudil obžalovaného dle § 13 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. s použitím §u 260 b) tr. zák. k tuhému vězení na 8 dní, doplněnému dvěma posty, a k pokutě 200 Kč, na jejíž místo nastupuje v případě nedobytnosti další tuhé vězení dvou dní.

D ů v o d y:

Na přečin dle § 13 zákona o lichvě čís. sb. z. a n. 568/19, jímž byl obžalovaný uznán vinným, je, pokud jde o trest na svobodě, stanoven trest tuhému vězení. Při odsouzení pro zmíněný přečin není dle § 16 citovaného zákona vyloučeno užití ani mimořádného práva zmírňovacího ani práva přeměňovacího. Nalézací soud použil též práva dle § 266 tr. zák. a jednal proto v mezích oprávnění, mu §em 266 tr. zák. daného, změnil zákonem stanovené vězení tuhé ve vězení jednoduché. Soud porušil však zákon, když toto jednoduché vězení, používaje dále § 261 tr. zák., změnil v pokutu a brojí státní zastupitelství právem proti tomuto porušení zmateční stížností s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 11 §u 281 tr. ř. Neboť, uživ mimořádného práva zmírňovacího, mohl soud nalézací vzhledem k ustanovením §§ 265 a 266 tr. zák. uznati sice na mírnější stupeň vězení, tedy na vězení jednoduché místo tuhému, avšak nikoli na jiný druh trestu, to jest na pokutu peněžitou. Trest jednoduchého vězení vyslovený za použití § 266 tr. zák. nesmí býti dále pozměněn, poněvadž dle § 259 tr. zák. je změna zákonitého druhu trestu zásadně vyloučena a ježto výjimka v § 261 tr. zák. obsažená může míti místo jen tam, kde dle zákona jako základní trest jest určen trest vězení jednoduchého. Poněvadž přečin dle § 13 zák. lich. jest ohrožen vězením tuhým, může toto za použití § 266 tr. zák. změněno býti sice na vězení jednoduché, nikoliv však za dalšího použití §u 261 tr. zák. také ještě v pokutu. Z ustanovení § 259 v souvislosti s §§ 260, 261 a 262 tr. zák. vyplývá, že se tam mluví jen o trestech zákonem stanovených a může proto výjimek tam určených býti použito také jen za předpokladů zákonných a nikoliv snad dle volného uvážení soudu. Nalézací soud použil proto v tomto případě ustanovení § 261 tr. zák. neprávem a vykročil takto z mezí svého trestního oprávnění, dle kterého může vyřknouti pouze trest dle zákona přípustný.

Čís. 927.

Pořízen-li padělek veřejné listiny vědomou, a týmž zlým úmyslem proniknutou součinností dvou osob v ten způsob, že jeden obsah listiny diktoval a druhý psal, jsou spolupachatelé zločinu podvodu podle §§ 197 a 199 písm. d) tr. zák.

(Rozh. ze dne 22. září 1922, Kr I 1041/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Václava L-a do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 28. července 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu dle §§ 197, 199 písm. d) tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Bez důvodu jest zmateční stížnost, pokud uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 10, dle obsahu vývodů vlastně čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Stížnost míní, že ku spáchání zločinu dle § 199 d) tr. zák. se vyžaduje, by pachatel skutečně listinu aspoň psal neb falešná razítka na ni opatřil, že proto zjištěná činnost stěžovatelova, záležející pouze v nadiktování obsahu listiny, nemůže pro svou nepatrnost opodstatnit skutkovou podstatu zmíněného zločinu. Leč rozsudek zjišťuje dále, že všichni obžalovaní jednali při celé podvodné činnosti ve srozumění, navzájem se podporující, čímž výslovně zjišťuje spolupachatelství stěžovatelovo se spoluobžalovaným Bedřichem L-em při padělání listiny ve smyslu vědomého, týmž zlým úmyslem neseného a proniknutého spolupůsobení při témže podvodném jednání. Při spolupachatelství nesejde pak na tom, jakou byla individuální činnost toho kterého spolupachatele, totiž jakým činěním spolupachatelé spolupůsobili a dělili se co do výkonů při provádění trestného skutku a sahala-li individuální spolupráce jednoho z nich dále než činnost druhého. Dlužnoť pokládati trestný skutek spolupachatelů za čin jednotný a nedílný a každého z nich za pachatele celého skutku, součinností všech spáchaného. Ručí proto také spolupachatelé jeden za všechny a všichni za jednoho, poněvadž výsledek je s činností každého jednotlivého z nich v příčinné souvislosti a přičítá se proto jednomu spolupachateli činnost druhého tak, jakoby ji on sám byl předsevzal. S hlediska hořejších úvah stačí k založení trestní zodpovědnosti stěžovatelovy úplně to, co při porizování padělané listiny podnikl, totiž že nesprávný obsah listiny nadiktoval, zvláště když obsah tento tvořil podstatnou složku podvodného skutku a když hledíc k povaze spolupachatelství padá stěžovateli na vrub nejen ono nadiktování, nýbrž i napsání listiny a opatření ji falešnými razítky, byť i to fakticky provedl jen spolupachatel Bedřich L. Jen tenkrát, kdyby tu nebylo vědomého spolupůsobení, mohla by se činnost každé z jednajících osob posuzovati zvláště a samostatně. Poněvadž tedy dle zjištění rozsudku měl obžalovaný činnou účast při padělání závadné listiny a poněvadž dle dalšího zjištění dobře věděl, že Antonín J. použije padělané listiny k oklamání spoluobčanů, by na nich vylákal podpory jako pohořelý a ježto listiny té bylo také skutečně použito a stěžovatel dal si z vylákaných příspěvků vyplatiti J-em 40 K, byl stěžovatel uznán právem vinným ve smyslu obžaloby a nemá oprávněného důvodu ku stížnosti.

Čís. 928.

S hlediska § 201 písm. a) tr. zák. jest lhotejno, zda potlačená listina vykazovala větší či menší stupeň průvodnosti a zda byla jinými průvody nahraditelná.

(Rozh. ze dne 23. září 1922, Kr I 1008/21.)